provincie Overijssel

# PROVINCIAAL BLAD

Officiële uitgave van de provincie Overijssel

Nr. 18688

3 november

2026

## Voorbereidingsbesluit Raatakkercomplexen 2026

Gedeputeerde Staten van Overijssel;

Overwegende dat:

- Provinciale Staten op 13 mei 2026 in het kader van de Actualisatie 2026 Omgevingsverordening Overijssel instructieregels hebben vastgesteld voor raatakkercomplexen voor zover die geheel of gedeeltelijk binnen Natura2000-gebieden liggen;
- deze instructieregels een beperktere strekking hebben dan in het voorbereidingsbesluit instructieregels raatakkercomplexen van 1 april 2025 werd voorzien;
- het gewenst is om de voorbeschermingsregels daarop aan te passen;
- voorbeschermingsregels nog steeds noodzakelijk zijn om de bescherming van de raatakkercomplexen te verzekeren tot het moment dat er passende bescherming is geregeld in het gemeentelijke omgevingsplan;
- overblijfselen uit de prehistorie in ons hedendaagse landschap zeldzaam zijn;
- er in Overijssel op enkele plekken toch nog de karakteristieke structuren van raatakkercomplexen te vinden zijn die stammen uit de IJzertijd;
- de raatakkercomplexen in Overijssel ons het verhaal vertellen hoe de eerste agrariërs zich vestigden in Overijssel;
- raatakkers als een van de vroegste landbouwmethode onderdeel zijn van onze Overijsselse identiteit en daarmee het beschermen waard;
- de bescherming en behoud van de raatakkercomplexen vanwege het belang voor de cultuurhistorie van Overijssel van provinciaal belang zijn;
- raatakkercomplexen niet altijd in het landschap herkend worden en zeer gevoelig zijn voor activiteiten die het karakteristieke microreliëf verstoren;
- het noodzakelijk is om zo snel mogelijk bescherming te regelen voor raatakkercomplexen in Overijssel, inclusief wordt dat de overblijfselen (onbedoeld) worden aangetast;
- het wenselijk is op korte termijn een instrument in te zetten, waarmee – vooruitlopend op doorwerking van de instructieregels in de Omgevingsverordening voor raatakkercomplexen in gemeentelijke omgevingsplannen – we voorkomen dat er verstoringen van het karakteristieke microreliëf van raatakkercomplexen kunnen optreden;
- op grond van artikel 4.16 van de Omgevingswet met een voorbereidingsbesluit per direct voorbescherming kan worden geregeld;
- Provinciale Staten op 8 november 2022, kenmerk PS/2022/1108459 het Delegatiebesluit Omgevingsverordening Overijssel hebben vastgesteld;
- Gedeputeerde Staten op grond van artikel 10.1 van dat Delegatiebesluit met ingang van 1 januari 2024 bevoegd zijn om een voorbereidingsbesluit te nemen met het oog op de voorbereiding van het stellen van regels in de Omgevingsverordening;
- er schadelijke effecten worden verwacht voor de raatakkercomplexen door activiteiten die op dit moment zonder meer zijn toegestaan op basis van geldende omgevingsplannen;
- deze effecten niet met de inzet van andere bevoegdheden van Gedeputeerde Staten kunnen worden voorkomen of tegengegaan;

Gelet op artikel 4.16, eerste lid van de Omgevingswet;

Besluiten:

### Artikel I

Met het oog op de voorbereiding van in het omgevingsplan te stellen regels een voorbereidingsbesluit te nemen.

### Artikel II

Voor het omgevingsplan van gemeente Hellendoorn de voorbeschermingsregels vast te stellen die zijn vastgelegd in Bijlage A.

### Artikel III

Voor het omgevingsplan van gemeente Ommen de voorbeschermingsregels vast te stellen die zijn vastgelegd in Bijlage B.

## Artikel IV

Voor het omgevingsplan van gemeente Tubbergen de voorbeschermingsregels vast te stellen die zijn vastgelegd in Bijlage C.

## Artikel V

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop dit bekend wordt gemaakt.

*Zwolle, 15 september 2026*
*Gedeputeerde Staten voornoemd,*
*A. Heidema, voorzitter*
*N. Versteeg, provinciesecretaris*

**Bijlage A Bijlage bij Artikel II**

# Voorbereidingsbesluit Raatakkercomplexen 2026

## Voorrangsbepaling

In aanvulling op en/of in afwijking van de bepalingen in het omgevingsplan van de gemeente gelden de navolgende voorbeschermingsregels. Voor zover deze voorbeschermingsregels afwijken van de regels van het omgevingsplan gelden alleen de voorbeschermingsregels.

## Hoofdstuk 1 Voorbeschermingsregels Omgevingsplan

### Artikel 1.1 (begripsbepalingen)

Bijlage I Begripsbepalingen bevat de begripsbepalingen voor de toepassing van dit voorbereidingsbesluit.

## Hoofdstuk 2 Voorbeschermingsregels vanwege de provinciale instructieregel raatakkercomplexen

### Artikel 2.1 (aanwijzing Raatakkercomplexen)

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op gebieden die van grote cultuurhistorische en archeologische waarde zijn vanwege de unieke overblijfselen in het landschap van rechthoekige landbouwstructuren (raatakkercomplex) die stammen uit de Prehistorie (IJzertijd).

2. Deze gebieden zijn aangewezen als Raatakkercomplex en als zodanig geometrisch begrensd.

### Artikel 2.2 (verbod op activiteiten die raatakkercomplexen aantasten)

1. Het is verboden om op gronden die aangewezen zijn als Raatakkercomplex activiteiten uit te voeren die kunnen leiden tot aantasting van de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden.

2. Het is in ieder geval verboden om door afgravingen het karakteristieke microreliëf van de raatakkers in een raatakkercomplex te verstoren.

## Bijlage I Begripsbepalingen

| | |
|---|---|
| *Raatakkercomplex* | Overblijfselen uit de prehistorie van vierkante of rechthoekige, aaneengesloten stukjes grond waar landbouw bedreven werd door de boeren in de IJzertijd en die gekenmerkt worden door kwetsbaar microreliëf. |

## Bijlage II Overzicht Informatieobjecten

| | |
|---|---|
| *Raatakkercomplex* | /join/id/regdata/pv23/2026/gio_78_70590aa1-38b4-4ec9-8634-0b6b60dba46f_gm0163/nld@2026-08-27;1 |

## Algemene toelichting

[Gereserveerd]

**Bijlage B Bijlage bij Artikel III**

# Voorbereidingsbesluit Raatakkercomplexen 2026

## Voorrangsbepaling

In aanvulling op en/of in afwijking van de bepalingen in het omgevingsplan van de gemeente gelden de navolgende voorbeschermingsregels. Voor zover deze voorbeschermingsregels afwijken van de regels van het omgevingsplan gelden alleen de voorbeschermingsregels.

## Hoofdstuk 1 Voorbeschermingsregels Omgevingsplan

### Artikel 1.1 (begripsbepalingen)

Bijlage I Begripsbepalingen bevat de begripsbepalingen voor de toepassing van dit voorbereidingsbesluit.

## Hoofdstuk 2 Voorbeschermingsregels vanwege de provinciale instructieregel raatakkercomplexen

### Artikel 2.1 (aanwijzing Raatakkercomplexen)

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op gebieden die van grote cultuurhistorische en archeologische waarde zijn vanwege de unieke overblijfselen in het landschap van rechthoekige landbouwstructuren (raatakkercomplex) die stammen uit de Prehistorie (IJzertijd).

2. Deze gebieden zijn aangewezen als Raatakkercomplex en als zodanig geometrisch begrensd.

### Artikel 2.2 (verbod op activiteiten die raatakkercomplexen aantasten)

1. Het is verboden om op gronden die aangewezen zijn als Raatakkercomplex activiteiten uit te voeren die kunnen leiden tot aantasting van de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden.

2. Het is in ieder geval verboden om door afgravingen het karakteristieke microreliëf van de raatakkers in een raatakkercomplex te verstoren.

## Bijlage I Begripsbepalingen

| | |
|---|---|
| *Raatakkercomplex* | Overblijfselen uit de prehistorie van vierkante of rechthoekige, aaneengesloten stukjes grond waar landbouw bedreven werd door de boeren in de IJzertijd en die gekenmerkt worden door kwetsbaar microreliëf. |

## Bijlage II Overzicht Informatieobjecten

| | |
|---|---|
| *Raatakkercomplex* | /join/id/regdata/pv23/2026/gio_78_70590aa1-38b4-4ec9-8634-0b6b60dba46f_gm0175/nld@2026-08-27;1 |

## Algemene toelichting

[Gereserveerd]

**Bijlage C Bijlage bij Artikel IV**

# Voorbereidingsbesluit Raatakkercomplexen 2026

## Voorrangsbepaling

In aanvulling op en/of in afwijking van de bepalingen in het omgevingsplan van de gemeente gelden de navolgende voorbeschermingsregels. Voor zover deze voorbeschermingsregels afwijken van de regels van het omgevingsplan gelden alleen de voorbeschermingsregels.

## Hoofdstuk 1 Voorbeschermingsregels Omgevingsplan

### Artikel 1.1 (begripsbepalingen)

Bijlage I Begripsbepalingen bevat de begripsbepalingen voor de toepassing van dit voorbereidingsbesluit.

## Hoofdstuk 2 Voorbeschermingsregels vanwege de provinciale instructieregel raatakkercomplexen

### Artikel 2.1 (aanwijzing Raatakkercomplexen)

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op gebieden die van grote cultuurhistorische en archeologische waarde zijn vanwege de unieke overblijfselen in het landschap van rechthoekige landbouwstructuren (raatakkercomplex) die stammen uit de Prehistorie (IJzertijd).

2. Deze gebieden zijn aangewezen als Raatakkercomplex en als zodanig geometrisch begrensd.

### Artikel 2.2 (verbod op activiteiten die raatakkercomplexen aantasten)

1. Het is verboden om op gronden die aangewezen zijn als Raatakkercomplex activiteiten uit te voeren die kunnen leiden tot aantasting van de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden.

2. Het is in ieder geval verboden om door afgravingen het karakteristieke microreliëf van de raatakkers in een raatakkercomplex te verstoren.

## Bijlage I Begripsbepalingen

| | |
|---|---|
| *Raatakkercomplex* | Overblijfselen uit de prehistorie van vierkante of rechthoekige, aaneengesloten stukjes grond waar landbouw bedreven werd door de boeren in de IJzertijd en die gekenmerkt worden door kwetsbaar microreliëf. |

## Bijlage II Overzicht Informatieobjecten

| | |
|---|---|
| *Raatakkercomplex* | /join/id/regdata/pv23/2026/gio_78_70590aa1-38b4-4ec9-8634-0b6b60dba46f_gm0183/nld@2026-08-27;1 |

## Algemene toelichting

[Gereserveerd]